

■ Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ αὐτοῦ (12η Μαρτίου)

Ἡ βαθεῖα ταπεινῶσις τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, Πάπα Ρώμης*

Κεφάλαιον ρνα'**.

Κεφάλαιον 151**.

ΠΑΡΕΒΑΛΟΜΕΝ εἰς τὰ μονίδια τῶ ἀββᾶ Ἰωάννη Πέρση, καὶ διηγῆσατο ἡμῖν περὶ τοῦ μεγάλου Γρηγορίου τοῦ μακαριωτάτου τῆς Ῥώμης ἐπισκόπου, λέγων, ὅτι Ἀπῆλθον ἐν Ῥώμῃ προσκυνῆσαι τὰς θήκας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου· καὶ ἐν μιᾷ, ὡς ἰστάμην εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, θεωρῶ τὸν πάπαν Γρηγόριον δι' ἐμοῦ μέλλοντα παριέναι.

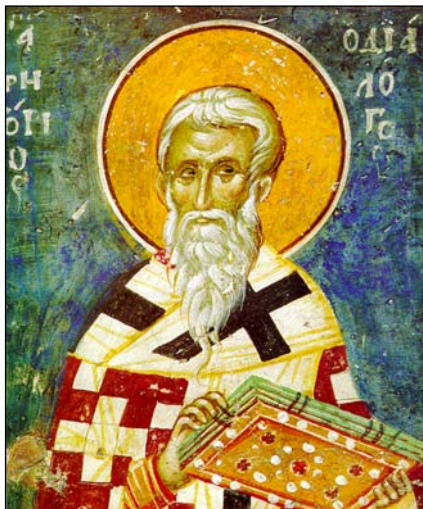
Ἐλογισάμην οὖν βαλεῖν αὐτῶ μετάνοιαν. Ἰδόντες δέ με οἱ τοῦ ὀψικίου αὐτοῦ, ἤρξαντο ὁ καθεὶς αὐτῶν λέγειν μοι· Ἀββᾶ, μὴ βάλε μετάνοιαν. Ἐγὼ δὲ ἠγνόουν διατί μοι τοῦτο λέγουσιν. Πλὴν ἄτοπον εἶναι ἐνόμισα μὴ βαλεῖν αὐτῶ μετάνοιαν.

ΕΠΙΣΚΕΦΤΗΚΑΜΕ στὰ Μονίδια τὸν ἀββᾶ Ἰωάννη τὸν Πέρση καὶ μᾶς διηγῆθηκε γιὰ τὸ μέγα Γρηγόριο, τὸν μακαριότατο ἐπίσκοπο Ῥώμης, τὰ ἐξῆς:

«Πῆγα στὴ Ῥώμῃ, νὰ προσκυνήσω τοὺς τάφους τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Καὶ μιὰ μέρα, καθὼς ἔστεκα στὸ μέσο τῆς πόλεως, βλέπω τὸν πάπα Γρηγόριο, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ περάσει ἀπὸ κοντά μου.

Σκέφτηκα λοιπὸν νὰ τοῦ βάλω μετάνοια. Ὄταν ὁμως μὲ εἶδαν οἱ τῆς ἀκολουθίας του, ἄρχισαν καθένας ἀπ' αὐτοὺς νὰ μοῦ λέγει: “Ἀββᾶ, μὴ βάζεις μετάνοια”. Ἐγὼ τότε ἀγνοοῦσα γιατί μοῦ τὸ λένε. Νόμισα ὁμως ὅτι εἶναι ἄπρεπο νὰ μὴ βάλω σ' αὐτὸν μετάνοια.

Ὡς οὖν πλησίον μου ἐγένετο ὁ πάπας, θεωρήσας ὅτι ὑπήγον βαλεῖν μετάνοιαν, ὡς ἐπὶ Κυρίῳ, ἀδελφοί· πρῶτος ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν μετάνοιαν, καὶ οὐ πρότερον ἀνέστη, ἕως οὗ ἐγὼ πρῶτος ἠγγέρθην.

Καὶ ἀσπασάμενός με μετὰ πολλῆς ταπεινοφροσύνης, παρέσχεν μοι διὰ χειρὸς νομίσματα τρία, κελεύσας δοθῆναί μοι καὶ κουσσοῦλιν, καὶ τὰς χρεῖας μου πάσας.

Ἐδόξασα οὖν τὸν Θεόν, τὸν χαρισάμενον αὐτῷ τοιαύτην ταπεινώσιν πρὸς ἅπαντας, καὶ ἐλεημοσύνην καὶ ἀγάπην.

Μόλις λοιπὸν βρέθηκε κοντά μου ὁ πάπας καὶ εἶδε ὅτι πήγαινα νὰ βάλω μετάνοια, στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἀδελφοί, πρῶτος ἔβαλε στὴ γῆ μετάνοια καὶ δὲν σηκώθηκε, μέχρι τοῦ σηκώθηκα πρῶτος ἐγώ.

Τότε μὲ ἀσπάστηκε μὲ πολλὴ ταπεινοφροσύνη καὶ μοῦ ἔδωσε μὲ τὸ χέρι του τρία χρυσὰ νομίσματα, παραγγέλοντας νὰ μοῦ δοθεῖ καὶ ράσο καὶ τὰ ἀναγκαῖα μου ὅλα.

Δόξασα λοιπὸν τὸ Θεὸ τοῦ χάρισε τέτοια ταπείνωση πρὸς ὅλους κι ἐλεημοσύνη καὶ ἀγάπη. □

(*) Ἅγιος Γρηγόριος Α', ὁ καὶ Μέγας, Πάπας Ρώμης, ὁ Διάλογος (590-604). Ἐγεννήθη στὴν Ρώμη περὶ τὸ 540. Ἀνέπτυξε λαμπρὸ ποιμαντικὸ, ἱεραποστολικὸ καὶ συγγραφικὸ ἔργο. Κατέκρινε τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννη Δ' τὸν Νηστευτὴ γιὰ τὴν χρῆσι τοῦ τίτλου τοῦ «Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου» (ἔπειτα ἀπὸ συνοδικὴ ἀπόφασι τοῦ 588), εἰς ἔνδειξιν δὲ διαμαρτυρίας εἰσήγαγε γιὰ τοὺς Πάπες τὸν τίτλο «Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ» (Servus servorum Dei). Ἐκλήθη «Διάλογος» ἀπὸ τὸ ἔργο του «Διάλογοι»: «Libri IV Dialogorum de vita et miraculis patrum Italicorum et de aeternitate animarum» (Βιβλία Δ' Διαλόγων περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν θαυμάτων Ἰταλιωτῶν πατέρων καὶ περὶ τῆς αἰωνιότητος τῶν ψυχῶν).

(**) Ἰωάννου Μόσχου, Λειμωνάριον, Κεφάλαιον ρνα'.

- πρωτότυπο: PG, τ. 87Γ, στλ. 3016D-3017A.
  - νεοελληνικὴ ἀπόδοσις: Ἰωάννου Μόσχου, Λειμωνάριον, Ἄνθη τῆς Ἐρήμου 17, σελ. 166, ἐκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Σταυρονικήτα, Ἅγιον Ὅρος 1983.
- Ἐπιμέλ. ἡμετ.